

De Adviescommissie BaMa van de Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur/VONKC,

op 25 januari 2017

gevraagd

een uitspraak te doen over het voorlopige standpunt dat het bestuur van VONKC inneemt in de BaMa-discussie;

overwegende dat

1. leerlingen in de bovenbouw van het havo en vwo recht hebben op een aanbod van kunstvakken dat hen uitdaagt op hun specifieke intellectuele niveau en hun artistieke en creatieve potentie op het gebied van kunst en vormgeving;
2. kunstvakdocenten in de bovenbouw van havo en vwo op eerstegraadsniveau moeten kunnen functioneren om in staat te zijn hun leerlingen ondernemingsvaardigheden, onderzoeksvaardigheden en academische denk- en werkwijzen bij te brengen;
3. kunstvakdocenten in de bovenbouw van havo en vwo de praktische en de theoretische aspecten van het eigen kunstvak op het gewenste eerstegraadsniveau kunnen geven, alsmede de generieke aspecten en interdisciplinaire verbanden tussen de kunstdisciplines zoals gewenst voor de vakken Kunst Algemeen en CKV op havo en vwo;
4. kunstvakdocenten op hetzelfde intellectuele en onderwijskundige niveau moeten functioneren als hun collega's van andere vakken met wie zij samenwerken. Dit geldt in het bijzonder voor de collega's die door een universitaire vooropleiding ook bevoegd zijn in het geven van CKV en Kunst Algemeen, en hun collega's van alle vakken met wie zij in vakoverstijgende projecten (bijv. het profielwerkstuk) moeten kunnen samenwerken;
5. eerstegraads kunstvakdocenten in potentie in staat moeten zijn vakinhoudelijk en onderwijskundig nieuwe inhouden, vakinhoudelijke en didactische benaderingen, toetsen en nieuwe onderwijskundige werkwijzen te ontwikkelen die leiden tot passende vakvernieuwing en een uitdagende leeromgeving voor de havo- en vwo-leerlingen en daarmee ook kunnen beschikken over de competenties die behoren bij een LD-functie;
6. kunstvakdocenten in de bacheloropleiding specifiek moeten worden toegerust op het lesgeven aan leerlingen in de onderbouw van het voortgezet onderwijs en in het bijzonder in het vmbo; en dat
7. bij de inrichting en duur van de opleidingsprofielen van de kunstvakdocentopleidingen de wettelijke docentcompetenties, de beroepsprofielen voor de kunstvakken zoals gepubliceerd door het LKCA, en de vakinhoudelijk eisen (kerndoelen, eindtermen, examenprogramma's) voor het (funderend) onderwijs (po en vo) leidend moeten zijn;
8. er in de docentopleidingen specifiek aandacht moet zijn voor de rol van nieuwe media en ICT in het onderwijs en andere vernieuwingen in het onderwijs in kunst en cultuur, zoals deze momenteel aan de orde zijn in de discussie rond de vernieuwing van het curriculum van het funderend onderwijs (v/h Onderwijs 2032);
9. het de kwaliteit van de bacheloropleiding voor kunstvakdocenten ten goede komt, wanneer deze zich nadrukkelijker richt op de didactiek, kennis en vaardigheden die gewenst

zijn voor het tweedegraadsgebied, mogelijk met aparte modules/specificaties voor po, het (v)mbo en de onderbouw havo/vwo;

10. de invoering van een volwaardige masteropleiding, gekoppeld aan een eerstegraadsbevoegdheid, docenten in de kunstvakken in een gelijkwaardige positie brengt met die van andere schoolvakken;

11. een volwaardige eerstegraads docentenmaster voor de bovenbouw havo/vwo betere kwaliteitsgaranties (meer dan de huidige VBB) biedt op adequate, evenwichtige (examen)resultaten, zoals op het schoolexamen (praktijk en vaktheorie) en het centraal examen (theorie/ kunst- en cultuurgeschiedenis);

12. een volwaardige eerstegraads docentenmaster een goed uitgangsniveau biedt voor docenten kunstvakken in het hoger onderwijs; en constaterende dat

13. er geen enkele valide reden is om wat betreft het opleidingstraject voor de kunstvakken in het funderend onderwijs een situatie in stand te houden die principieel afwijkt van die voor de andere schoolvakken voor wat betreft het niveau van de opleidingseisen en de daarbij horende civielrechtelijke bevoegdheden;

14. er ten aanzien van de benoembaarheid voor het lesgeven in het buitenschoolse domein alleen nog de algemene eis geldt dat iemand 'een relevante hbo-opleiding op het specifieke vakgebied en indien zo'n opleiding niet bestaat, een relevant hbo-niveau' moet hebben (bron: CAO kunsteducatie 2017-2018), waardoor de bestaande ongegradeerde docentopleidingen in de kunstvakken (VBB) hun specifiek voor het buitenschoolse domein kwalificerende functie hebben verloren;

adviseert VONKC het volgende Standpunt ten aanzien van de BaMa in de docentopleidingen in de kunstvakken in te nemen:

- VONKC staat voor docentopleidingen in de kunstvakken op bachelor- en masterniveau waarvan de diploma's de bijbehorende civielrechtelijke lesbevoegdheid verlenen op respectievelijk tweedegraads- en eerstegraads onderwijsniveau.
- De hbo-docentopleiding op bachelorniveau dient zich te richten op het tweedegraadsgebied, waarbij er specifieke aandacht wordt besteed aan de eigenheid van het vmbo en aan die van de onderbouw havo/vwo.
- De masteropleiding behelst zowel een vakspecifieke, op de vakpraktijk en vaktheorie gerichte verdieping, als een voor alle kunstvakken generieke verbreding voor de vakken Kunst Algemeen en CKV.
- De masteropleiding kwalificeert met name voor het lesgeven in de bovenbouw van havo en vwo, dat specifiek gericht is op ondernemende, onderzoeksmatige en academische denk- en werkwijzen van de leerlingen en op de vakoverstijgende aspecten binnen en buiten de kunstvakken. Deze masterafgestudeerden zijn in staat zelfstandig en in teamverband nieuwe (vak)didactiek te ontwikkelen/ontwerpen passend bij de eindtermen in het eerstegraads gebied en aansluitend op het niveau van vervolgoopleidingen in het hoger onderwijs.
- De noodzaak om deze bachelor- en masterbevoegdheden binnen drie jaar te effectueren moet met alle mogelijke middelen nagestreefd worden. Deze nieuwe opleidingseisen en gegradeerde bevoegdheden mogen de bestaande rechtspositie van docenten met een volledig bevoegde bacheloropleiding (VBB) niet aantasten.